

I. STUPNICE G dur, e mol

Tento pracovný list začneme **opakovaním posuviek (krížiky a béčka)**, o ktorých už vieme, že nám zvyšujú alebo znižujú noty o pol tónu a noty nimi získavajú aj nové meno.

Úloha č.1 – doplň text (ak potrebuješ, pomôž si 2. pracovným listom, ktorý si už vypracoval/a)

Krížik notu _____ o pol tónu.

Béčko notu _____ o pol tónu.

Odrážka ruší platnosť _____ a _____ .

Úloha č.2 - doplň názvy nôt (spomeň si, pri ktorej posuvke k názvu noty pridávame *-es* a pri ktorej *-is*)

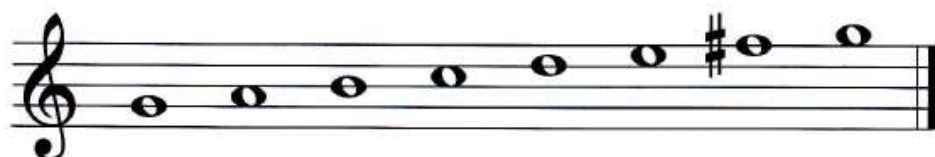
Posuvky používame aj v stupniciach, o ktorých už vieme, že sú rad ôsmich za sebou idúcich tónov.

Naučíme sa **2 nové stupnice, G dur a e mol**:

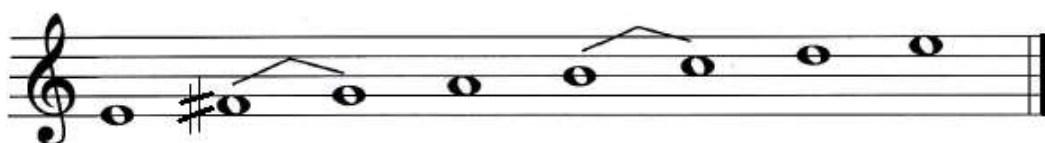
- stupnica **G dur** bude **začínať tónom g**
- stupnica **e mol** bude **začínať tónom e**

Obe stupnice majú **jeden krížik fis**. To znamená, že v nich vždy pred notu f napíšeme krížik.

Úloha č.3 – zakrúžkuj v stupnici G dur notu fis a pomenuj jednotlivé tóny

Úloha č.4 – zakrúžkuj v stupnici e mol notu fis a pomenuj jednotlivé tóny

II. PREDZNAMENANIE

Posuvky (krížiky alebo béčka) môžeme v stupniciach zapisovať buď priamo k notám alebo

ich napíšeme na začiatku riadku hneď za husľovým alebo basovým kľúčom.

K takto zapísaným krížikom alebo béckam hovoríme predznamenanie. **Predznamenanie** zvyšuje alebo znižuje všetky noty toho istého mena a platí pre celý riadok (už ich k notám v tom riadku nepíšeme).

Takto by vyzeral zápis stupnice G dur a e mol s predznamenaním:

Stupnica G dur

keďže máme fis v predznamenaní, k note f už krížik nepíšeme

Stupnica e mol

keďže máme fis v predznamenaní platí pre celý riadok, preto k note f už krížik nepíšeme

Úloha č.5 – v každom riadku v piesni Bude zima, bude mráz:

- zakrúžkuj predznamenanie
- zakrúžkuj všetky noty, pre ktoré platí (keďže sa jedná o predznamenanie fis, zakrúžkuješ všetky noty f, ktoré nám toto predznamenanie zvyšuje na fis)

Bude zima, bude mráz

Pokojne *mf*

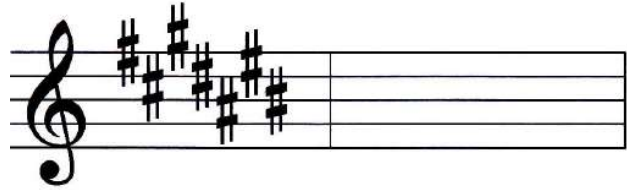
1. Bu - de zí - ma, bu - de mráz, kam sú, vlúč - ku, kam scho - váš ?
Scho - vám sa do ja - vo - ra, tam je mo - ja ko - mo - ra.

Každá stupnica bude mať iné predznamenanie = iný počet krížikov alebo béčok. Aby sme sa ich naučili správne vytvárať, musíme si zapamätať ich poradie, ktoré je ustálené (nemení sa).

Zatiaľ sa naučíme **poradie krížikov**:

Takto vyzerá ich **zápis v notovej osnove** (skús ich správne prepísať do osnovy vpravo):

Krížiky v predznamenaní:
fis, cis, gis, dis, ais, eis, his

Úloha č.6: – podľa ustáleného poradia krížikov napíš, aké krížiky bude mať:

- stupnica s 2 krížikmi (prvé dva): _____
- stupnica so 4 krížikmi (prvé štyri): _____
- stupnica so 6 krížikmi (prvých šesť): _____

ÚLOHA Č.7 – spoj čiarou jednotlivé takty so správnym označením taktu (alebo vyfarbi rovnakou farbou)

2
4

3
4

4
4

Úloha č.8. - Aké nástroje počuješ v nasledujúcej ukážke vianočnej koledy?

<https://www.youtube.com/watch?v= uLeC9T3yKU&t=138s>

Vymenuj aspoň 2 nástroje: _____

Poznáš aj názov niektorej z nich?: _____